

ความเป็นมาของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นกรมและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมดังนี้คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการฝึกหัดครู กรมการศาสนา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา กรมวิชาการ กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา¹

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 พ.ศ.2515 ข้อ 22 และข้อ 24 ซึ่งแก้ไขตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 25 กันยายน 2515 (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2519 กรมและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการส่วนใดส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้น และกรมต่างๆ มีส่วนราชการที่จะคงปฏิบัติทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่ในส่วนภูมิภาค มีสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพียงส่วนราชการเดียว ที่มีส่วนราชการอยู่ในส่วนภูมิภาคควยคือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ²

---

¹กระทรวงศึกษาธิการ, "การแบ่งส่วนราชการกระทรวงศึกษาธิการ," วารสารศึกษาสัมพันธ์ 47 (เมษายน 2522) : ปกหลัง.

²สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กองการเจ้าหน้าที่, งานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ (กรุงเทพมหานคร : กองการเจ้าหน้าที่ กระทรวงศึกษาธิการ, 2524), หน้า 173. (อัครสำเนา)

เพื่อให้การปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ มีการประสานสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีคำสั่งที่ 687/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519 กำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งมาประจำอำเภอ และช่วยเหลือนายอำเภอปฏิบัติราชการอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการในเขตอำเภอ คำสั่งดังกล่าวกำหนดอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอภายใต้บังคับคามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน คือ

1. เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติราชการอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ภายในเขตอำเภอ
2. มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของผู้นั่งบังคับบัญชา หรือผู้รั้งรัฐมนตรี ซึ่งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ
3. ประสานงานกับส่วนราชการ ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือสถานศึกษาภายในอำเภอ เพื่อให้การจัดการศึกษาภายในเขตอำเภอดำเนินไปด้วยมีประสิทธิภาพ¹

จะเห็นได้ว่า ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่และความรับผิดชอบกว้างขวางและครอบคลุมในการจัดการศึกษา การทำสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอ มีหน้าที่และรับผิดชอบทั้งงานการบริหารและงานวิชาการครอบคลุมหลายกรมกอง ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการในเขตอำเภอ

แต่อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่โอนการศึกษาประชาบาลไปให้ท้องถิ่นดำเนินการแล้วบทบาททางการบริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประชาบาลของศึกษาธิการอำเภอมีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ

---

¹ คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 687/2519, "เรื่องอำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติราชการของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ," สั่ง ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2519. (อัครสำเนา)

พ.ศ.2504 โอนโรงเรียนประชาบาลและครูในเขตเทศบาลนครกรุงเทพและเขตเทศบาลธนบุรี จำนวน 71 โรงเรียน ครู 363 คน พ.ศ.2506 โอนโรงเรียนประชาบาลและครูในเขตเทศบาลต่าง ๆ ทั้งหมด รวม 114 แห่ง ครู 4,932 คน และ พ.ศ.2509 โอนโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประมาณ 24,150 โรงเรียน ครู 104,700 คน ยกเว้นโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการสงวนไว้เป็นโรงเรียนปรับปรุง และเพื่อประโยชน์ของการดำรงและมาตรฐานการศึกษา¹

แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้โอนการศึกษาประชาบาลไปให้ท้องถิ่นดำเนินการตั้งกล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม ศึกษาธิการอำเภอก็ยังมีความเห็นว่าที่ควบคุมและประสานงานด้านวิชาการในโรงเรียนประชาบาลและเทศบาลคามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2509

จนถึง พ.ศ.2523 ได้โอนโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาธิการอำเภอเป็นคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตามความในหมวด 2 มาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523²

จะเห็นได้ว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอได้เปลี่ยนแปลงไป ฉะนั้นในเดือนมิถุนายน 2523 กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชั้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาปรับปรุงงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป.329/2524 เรื่อง "แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณางานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ"

¹ กรมการปกครอง, การจัดการศึกษาโดยท้องถิ่น (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2513), หน้า 24-25.

² กฎหมายระเบียบที่น่าสนใจ, วารสารนิติกร 22 (31 ตุลาคม 2523) : 27.

ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2524 และตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป.346/2524 เรื่อง
แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณางานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัด และศึกษา
ธิการอำเภอ (เพิ่มเติม) ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2524¹

ในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานเองในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งจะคงเป็นผู้ช่วย
เลือนายอำเภอในการปฏิบัติงานของกรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของ
กระทรวงศึกษาธิการในเขตอำเภอ มีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของ
ศึกษาธิการอำเภอ เพราะได้พิจารณาเห็นว่า บทบาทเกี่ยวกับงานบริหารของศึกษาธิการอำเภอ
ค่อย ๆ ลดลงไป แต่จะมาเพิ่มพูนความสำคัญในบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการมากขึ้น ซึ่งจะตรง
กับเป้าหมายของทางราชการที่ว่า "... งานวิชาการมีความสำคัญมาก เป็นงานที่สำคัญที่สุด
ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย เป็นหน้าที่โดยตรงของศึกษาธิการอำเภอจะต้องรับผิดชอบ
และความคุมงานด้านวิชาการของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในอำเภอที่ศึกษาธิการอำเภอได้
ปฏิบัติหน้าที่อยู่..."²

จะเห็นได้ว่า ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร
การศึกษาในอำเภอ ในฐานะตัวแทนของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะแม้ว่างานการจัดการ
ศึกษาของกรมจะลดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบลงไปแล้วก็ตาม แต่ยังมีงานวิชาการอีกหลาย
กรม กอง ในกระทรวงศึกษาธิการยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอ ด้วยเหตุ
ผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ

¹ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กองการเจ้าหน้าที่, งานในหน้าที่และ
ความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ, หน้า 261-263.

² สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กองการเจ้าหน้าที่, ขอกสารการประชุม
ศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2515),
หน้า 110.

ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานในหน้าที่และความรับผิดชอบทางวิชาการของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้
ในลักษณะที่ปฏิบัติจริง และที่ควรจะเป็น
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษา-
นิเทศก์อำเภอ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอใน
ภาคใต้

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในภาคใต้ และจำกัดอยู่เพียงบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ 5 ด้านคือ
  - ก. การวางแผนงานวิชาการ
  - ข. การนิเทศและส่งเสริมการศึกษา
  - ค. หลักสูตรและการวัดผลการศึกษา
  - ง. สถิติ ข้อมูล การค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัย
  - จ. การติดตามผล ประเมินผล และการรายงาน
2. เนื่องจากงบประมาณและเวลาที่มีจำกัด ผู้วิจัยจึงไม่สามารถสอบถามไปยังบุคคล
ซึ่งคิดว่าน่าจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งปฏิบัติ
หน้าที่เกี่ยวข้องกับศึกษานิเทศก์อำเภอได้ เช่น นายอำเภอ ศึกษานิเทศก์จังหวัด และผู้ช่วย
ศึกษานิเทศก์จังหวัด เป็นต้น การวิจัยจึงอยู่ในวงแคบเฉพาะข้อมูลที่ได้จากศึกษานิเทศก์อำเภอ

และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้เท่านั้น เพราะเห็นว่าบุคคลเหล่านี้ เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยตรง

3. การวิจัยครั้งนี้มีใ้มุ่งแยกแยะความคิดเห็นตาม เพศ อายุ วุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ ทั้งที่เป็นจริงและควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้

2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้

3. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอเอง และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงงานในหน้าที่ความรับผิดชอบทางวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

1 บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำ และบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง สิทธิ และหน้าที่ประจำตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องกันภายในระบบสังคมเดียวกัน¹

---

¹ กิจบุญ สาธิต, บทบาทของศึกษานิเทศก์จังหวัด (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2512), หน้า 7.

2. งานวิชาการ หมายถึง งานในหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ชั้นใดก็ได้ การวางแผนงานวิชาการ การนิเทศและส่งเสริมการศึกษา หลักสูตรและการวัดผลการศึกษา สถิติ ข้อมูล การค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัย การติดตาม ผลิต ประเมินผล และการรายงาน

3. ศึกษานิเทศก์อำเภอ หมายถึง ผู้แทนกระทรวงศึกษานิเทศก์ เป็นผู้ช่วยเหลือ นายอำเภอปฏิบัติราชการอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษานิเทศก์ภายในเขตอำเภอ¹

4. ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งข้าราชการครูตาม มาตรา 30 (ค) (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523² และเป็นผู้ช่วย ศึกษานิเทศก์อำเภอในการปฏิบัติงาน อันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษานิเทศก์ภายในเขตอำเภอ

5. ภาคใต้ หมายถึง จังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4 ได้แก่จังหวัด ยะลา นันทบุรี นราธิวาส สตูล สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ภูเก็ต ตรัง กระบี่ และระนอง รวมทั้งสิ้น 14 จังหวัด

6. บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง การประพฤติ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์อำเภอ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการ โดยเป็นการปฏิบัติที่มีผู้รู้ เห็นในการกระทำนั้น

7. บทบาทที่ควรจะเป็น เป็นอวัจนคติเห็นส่วนตัวของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วย ศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่มีต่อการปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ว่าควรกระทำหรือไม่เพียงใด โดยไม่คำนึงถึงสภาพที่เป็นจริงใน ขณะนั้น

---

¹สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์, กองการเจ้าหน้าที่, "คู่มือศึกษานิเทศก์ อำเภอ'23," หน้า 2. (อัครสำเนา)

²สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์, กองการเจ้าหน้าที่, กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หนังสือเวียน เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการในสำนักงาน (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2524), หน้า 222.

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ กลุ่มศึกษาธิการอำเภอ และกลุ่มผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคใต้ ทั้ง 14 จังหวัด ทุกคนโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้ที่รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามบทบาทเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ทั้งในแง่บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่ควรจะเป็น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. ค้นหารวบรวมจากเอกสาร หนังสือ บทความ บันทึกลง และผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ

ข. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งไปทางไปรษณีย์ พร้อมด้วยซองที่จำหน่ายและคิดเสถมนำไปเรียบร้อย โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง และผู้วิจัยไปส่งด้วยตนเองและรับกลับด้วยตนเองอีกบางส่วน

ค. หลังจากผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปแล้วประมาณ 25 วัน แต่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบรายใด ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปให้อีกชุดหนึ่งเพื่อเป็นการติดตามผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage Ratio)

ข. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของค่าทอมแต่ละขอ และแต่ละคำถาม

ค. เปรียบล่ำดับบทบาทในการปฏิบัติงานวิชาการกันต่าง ๆ ตามค่าเฉลี่ย (Mean) ทั้งในบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่ควรจะเป็น

ง. เปรียบล่ำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการในตำแหน่ง ๆ ตามค่าเฉลี่ย (Mean)

ล่ำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

แบ่งล่ำดับขั้นในการเสนอข้อมูลออกเป็น 5 บท บรรณานุกรม และภาคผนวก
ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนียามที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการ
วิจัย

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีและ
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของตำแหน่งศึกษานิการอำเภอ
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบทางวิชาการของ
ศึกษานิการอำเภอ ปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาการของศึกษานิการอำเภอ ตลอดจนผลงาน
วิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง วัตถุประสงค์ ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเสนอและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึง ค่าเฉลี่ย เสนอผลการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ กล่าวถึงสรุปวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะในการวิจัย

บรรณานุกรม แสดงรายการหนังสือ และเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยตัวอย่างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และอื่น ๆ ที่จำเป็น